

Assen, 26 maart 2018

Aan de voorzitter en leden van Provinciale Staten van Drenthe

Statengriffie@drentsparlement.nl

Betreft: brief B&W van Assen dd. 19 maart 2018 (n.a.v. brief GS dd. 13 maart 2018), inzake OutleTT

Geachte voorzitter, geachte Statenleden,

Aanleiding

De brief die B&W van Assen aan uw Staten heeft gestuurd, n.a.v. de mededeling van GS dat niet opnieuw een voorstel aan u wordt voorgelegd t.a.v. het 'nieuwe' plan voor wat nu een OutleTT is gaan heten, is in mijn ogen een voorbeeld van het opportunisme wat het handelen van het college – en in zijn kielzog de meerderheid van de gemeenteraad van Assen (althans in de samenstelling tot 21 maart jl.) - zo kenmerkt in dit dossier.

Ik stuur u deze brief omdat ik het op prijs zou stellen als deze dan eveneens wordt betrokken bij de behandeling van een motie, vreemd aan de orde van dag, die naar verluidt op woensdag a.s. wordt ingediend in uw Staten en de brief van de het Asser college zal betreffen, of in elk geval de inhoud daarvan zal raken.

Transparante besluitvorming

Terwijl uw Staten de gelegenheid werd ontnomen om over de eerste versie van het plan te besluiten, doordat de initiatiefnemers en vervolgens B&W dit plan op het laatste moment terugtrokken vanwege een dreigend debacle, wordt nu moord en brand geschreeuwd vanwege opnieuw een dreigend debacle omdat het plan nu juist niet door GS aan PS wordt voorgelegd. En GS, toen immers wel bereid om de plannen aan u voor te leggen, was destijds heel duidelijk: we leggen alleen opnieuw een voorstel voor aan PS als er echt wat anders op tafel komt te liggen. Terecht heeft GS geconstateerd dat dit niet het geval is. Afgezien van een mancave, wat groene 'camouflage' en de 'TT'-toevoeging, staat er immers nog steeds gewoon een weidwinkelcentrum ingetekend op de kaart.

Trouwens, ook in de gemeenteraad van Assen kwam het tweede plan er hoogstwaarschijnlijk alleen maar door, omdat op het laatste moment het dictum van het voorgestelde besluit nog werd aangepast, wat door de burgemeester mondeling werd gemeld bij aanvang van de behandeling. Hierdoor werd niet het tweede plan onderwerp van besluitvorming, maar het feit of het college hiermee goed invulling had gegeven aan aangenomen moties bij de besluitvorming door de raad over het eerste plan. Hiermee 'en passant' suggererend dat het tweede plan niet het gevolg was van het dreigende debacle in uw Staten, maar van de behoefte van het college om goed invulling te geven aan de door de raad aangenomen moties. Belangrijkste voordeel hiervan: de dissidenten t.a.v. de FOC-plannen in de coalitiefracties van de raad moesten zich nu niet opnieuw inhoudelijk uitspreken over een ontwikkeling die ze waarschijnlijk nog steeds niet zagen zitten, maar hoefden zich zo alleen nog maar te buigen over een besluit m.b.t. het gevolgde proces naar aanleiding van eerder door de raad aangenomen moties. Hiermee werd vakkundig door B@W een forse voetangel eruit gehaald t.a.v. het tweede plan, aangezien inmiddels ook de VVD-fractie in de raad zich tegen de FOC-ontwikkeling had gekeerd.

Laat ik het zo formuleren: GS is in zijn handelen in dit dossier in mijn ogen in elk geval een stuk transparanter geweest dan het B&W van Assen.

Draagvlak

De vraag is waarom de het Asser college zo met alle macht (en bij tijd en wijle onmacht, zo lijkt het) blijft duwen en trekken om een FOC mogelijk te maken. Dat er een breed draagvlak voor zou zijn onder de Asser bevolking kan moeilijk overeind worden gehouden. Ik kan mij geen plan heugen in Assen dat voor zoveel discussie, ophef en verdeeldheid heeft gezorgd en afgaande op de uitslag van verkiezingen kan evenmin worden gesteld dat de coalitiepartijen op 21 maart jl. zijn beloofd door de kiezer voor een pro-FOC standpunt. In tegendeel zelfs, de partijen die de FOC-plannen hebben gesteund, zijn teruggefallen van 21 naar 16 van de in totaal 33 zetels die de Asser gemeenteraad telt. Dat is echt niet alleen de weerslag van landelijke tendensen; hier hebben veel Assenaren duidelijk een bewuste keus gemaakt voor een tegengeluid ten aanzien van de OuleTT-plannen. Zelfs de lokale partij is er – geheel tegen het landelijke beeld in – één zetel op achteruit gegaan, een eerdere afsplitsing van die partij hierbij meegerekend.

Strategische vastgoed-deal

Ook de initiatiefnemer zelf lijkt meer uit te zijn op het verwerven van een grondpositie bij een afrit van de A28, dan op het realiseren van een iets dat goed past in de TRZ. Voor een projectontwikkelaar is dat ook geen schande, dat is zelfs zijn vak. Zijn kunst is dan om de gemeente als grondeigenaar te verleiden om hem die grond te verkopen, maar dan wel voor iets waar voor hem meer brood in zit. En de gemeente, die uiteraard graag wil dat die TRZ in ontwikkeling komt, heeft daar wel oren naar. Zozeer zelfs dat winkelen ineens een toeristisch-recreatieve activiteit mag worden genoemd. Dit past overigens in een bekend patroon: een gemeente heeft al lange tijd grond in de aanbieding, er meldt zich uiteindelijk iemand die wel geïnteresseerd is in grond op die strategische locatie, maar dan moeten er wel zaken mogelijk worden gemaakt die aanvankelijk juist niet de bedoeling waren op die locatie. Er wordt onderhandeld, mooie schetsen komen op tafel en met hulp van een cocktail van wensdenken, doelredeneringen en gelegenheidsargumenten ligt er dan al gauw een 'fantastisch' plan. Een onderzoeksbureau komt op basis van deels door de plannenmakers zelf aangeleverde aannames tot de conclusie dat de te vestigen detailhandel geen kwaad kan voor de Asser binnenstad en tel uit de winst van de projectontwikkelaar.

Tenminste als er geen stokje voor wordt gestoken en hopelijk gebeurt dat wel. Anders gaan we namelijk het vervolg zien van het bekende patroon: als de intenties zijn omgezet in concrete overeenkomsten en vervolgens ook de concrete plannen op tafel moeten komen, dan begint het 'achteruit onderhandelen'. De afspraken, die vastliggen in allerlei voor ons inwoners nog steeds onbekende intentieovereenkomsten, passen toch niet helemaal in het business-plan. Het privaatrechtelijk afdwingen van betaald parkeren op eigen terrein en van de verkoop van alleen gedateerde collecties in de OutleTT, blijkt in de praktijk toch maar moeilijk te realiseren. B&W is met de TRZ-ontwikkeling als lokeend in de fuik gezwommen en kan niet meer terug. Als zich na de bouw dan ook nog een paar faillissementen voordoen, dan heeft de gemeente helemaal het nakijken.

Retaildeal

Er is niet voor niets in een retaildeal gesloten in veel Nederlandse provincies. Zeker in krimpgebieden is het zaak de spoeling niet nog dunner te maken, maar juist door strategisch opereren de bestaande voorzieningen – scholen, ziekenhuizen en ja, ook winkels – zo goed mogelijk te concentreren in goed bereikbare kernen. Het vestigen van een weidewinkelcentrum bij een snelweg afrit, ca. 5 km. buiten Assen, past daar echt niet in. En om dat tekort aan economisch draagvlak dan maar goed te laten maken door de voorspelde hordes toeristen – waar moeten die dan allemaal wel niet in vredesnaam helemaal vandaan komen rijden - die daar dan maar toeristisch-recreatief moeten gaan shoppen, dat is luchtftieserij c.q. hopen op permanent slecht weer. Die toeristen shoppen bovendien nog liever in een gezellige binnenstad als het regent.

De gemeente is zo bang dat als deze vastgoed-deal niet met Assen wordt gesloten, er dan een andere noordelijke gemeente met deze buit vandoor gaat. En dat zou dan koste gaan van de zo

broodnodige werkgelegenheid. Los van het feit dat die werkgelegenheid elders weer wordt ingeleverd, ook nu is zo dat mensen uit Assen werken in Groningen v.v., in Zwolle v.v. en zelfs in Hoogeveen v.v.! Werkgelegenheid is niet meer iets dat zich binnen gemeente- of provinciegrenzen afspeelt, al lang niet meer.

Maar ik hoop inderdaad van harte dat ook de provinciebesturen van Groningen en Friesland het goede oog hebben voor de (middel-)lange termijn-ontwikkeling van deze krimpregio's en zich eveneens teweer stellen tegen gemeentebesturen bij wie het eigen financiële hemdje zoveel nader is dan de rok van een gezonde regionale ontwikkeling, juist in deze regio's.

Tenslotte

Bijgaand treft u een brief aan die ik destijds over deze materie heb geschreven aan de gemeenteraad Assen naar aanleiding van de eerste versie van het FOC-plan, met tevens een bijlage die nog een onderstreept dat er ook vanuit Duitsland geen hordes winkel-toeristen te verwachten zijn.

Het heeft toen niet mogen baten. Hopelijk dat uw Staten nu de FOC-ontwikkeling op deze locatie langs de A28 definitief ten grave kan en wil dragen. Er is immers een alternatief voorhanden: de V&D-winkel in de binnenstad staat nog leeg met een aantal naastgelegen panden, dus FOC-liefhebbers: ga daarmee aan de slag!

Met vriendelijke groet,

Cor Vos,

Assen

Geachte gemeenteraad,

Even voorstellen

Mijn naam is Cor Vos, geboren en getogen Assenaar - 'over het spoor' om precies te zijn - en na een werk-gerelateerde onderbreking van ca. 20 jaar - sinds 2006 wederom woonachtig in Assen, ook weer 'over het spoor'.

Voor de goede orde: ik heb geen ondernemers in de familie, mijn moeder, mijn broers noch ik bezitten strategisch liggend onroerend goed in de binnenstad of daarbuiten en onze 'aanhang' evenmin. Wij hebben verder ook geen belangen in relatie met het FOC; of dat er nu wel of niet komt, onze inkomens hangen er niet van af.

Waarom dan toch de moeite genomen om voor het eerst in mijn leven als inwoner van een gemeente een brief te schrijven aan de betreffende gemeenteraad. Voor mijn werk heb ik dat al vele malen gedaan - sinds 1985 heb ik voor diverse lagere overheden gewerkt, met name in het midden/westen des lands - maar u hebt als raad, nu het om mij persoonlijk gaat, een primeur te pakken. Ik ben niet aangesloten bij een politieke partij en behoor niet tot de vrije markt-fetisjistten of tot de milieu- en duurzaamheidsridders. Wat ik u schrijf is gebaseerd op mijn kennis en werkervaring als gaat om ontwikkelingen als die waar u binnenkort een besluit over moet nemen.

Cruciaal besluit voor de middellange en lange termijn

De reden dat mij tot u richt is omdat het besluit over al dan niet een FOC op ca. 4 km. buiten het stadscentrum, er eentje is die een majeure impact heeft voor Assen en wijde omgeving in de komende 20 à 30 jaar. Bij een positief besluit over de komst zal de impact negatief uitpakken want het zo'n besluit zou een enorme misrekening zijn, die niet zomaar even hersteld kan worden, zelfs niet met een herstelplan voor de binnenstad. Planologisch gezien zou zo'n besluit, tegen de achtergrond van de huidige sociaal-economische ontwikkelingen, zowel in het algemeen als meer bijzonder in het Noorden, er eentje zijn van het type waar we over 15 à 20 jaar van zeggen: had de gemeenteraad van Assen toen maar nee gezegd; nu zitten we met de ellende van een zieltoegend weidewinkelcentrum buiten de stad en een zieltoegende centrum in de binnenstad.

Welke maatschappelijke ontwikkelingen zijn nu gaande

Allereerst de krimp en de vergrijzing in het Noorden. U leest ook kranten dus dat ga ik verder niet uitleggen. Maar kort gezegd: de spoeling wordt in alle opzichten dunner in het Noorden en het is aan de provincie- en gemeentebestuurders om hier een antwoord op te vinden. Dat is beslist geen gemakkelijke opgave, maar dat probleem los je zeker niet op door voor de retailers in het Noorden de spoeling nog dunner te maken, door bij een minder wordende vraag vanuit de bevolking juist veel meer vierkante meters winkeloppervlak te creëren. Een andere belangrijke ontwikkeling is het toenemende shoppen op internet, met name waar het gaat om het zogeheten 'merkshoppen'. Het verschijnsel FOC - in feite een in kleding en schoeisel gespecialiseerd winkelcentrum dat permanent uitverkoop houdt - is over maximaal 10 tot 15 jaar volstrekt achterhaald! In het buitenland zie je dat al en in Nederland zie je dat de FOC's die het nu goed doen in elk geval qua 'achterland' van een heel andere orde zijn. Het kaartje hierover in het rapport van de gemeente Assen liet helaas slechts de halve waarheid zien: alleen de gebieden stonden aangegeven binnen een reistijd van ca. 60 autominuten van FOC's in Nederland - niet die in Duitsland - maar hoeveel er mensen er in die gebieden wonen, dat stond niet vermeld. Dat kaartje stop ik er nu even bij

voor u; dat laat meteen zien dat we van het aantal Duitsers dat naar Assen trekt voor een bezoek aan het FOC, in combinatie met een hotelovernachting in de binnenstad, toch echt geen hoge verwachtingen moeten hebben. Ze worden in eigen land namelijk prima bediend in FOC-opzicht en iedereen weet inmiddels dat de FOC-bezoeker spullen koopt, nog iets fast food-achtigs eet om vervolgens met een redelijk gevulde kofferbak weer spoorwegs naar huis te rijden.

Tenslotte zie je nu de trend van de 'de-filialisering' van de binnensteden - er komen weer meer kleinere, gespecialiseerde winkels - en dat de jongere generaties niet persé een auto voor de deur hoeven, maar wel graag op zondagmorgen vers brood willen kunnen kopen in een gezellige binnenstad.

Waarom gaat het college dan toch voor een FOC bij de TT-baan

Eerlijk gezegd: ik heb geen idee! Als ik het er met mijn collega's over heb (ik werk nu in de provincie Utrecht), dan staan die met de oren te klapperen als ik hun vertel dat het college in Assen a. meer vierkante meters retail wil toelaten en b. dit laat gebeuren ca. 4 km. buiten het stadscentrum. Zelfs in de provincie Utrecht, waar de spoeling toch echt minder dun is dan in Noorden, wil men geen nieuwe retail meer buiten de stadscentra, zelfs niet in kantorenparken die kampen met structurele leegstand. Heel veel is daar bespreekbaar om die leegstand een halt toe roepen, maar absoluut geen nieuwe retail-concurrentie met het stadscentrum. Ook in de provincie Utrecht hebben die centra het moeilijk! In Limburg overweegt het provinciebestuur zelfs om in te grijpen als gemeenten toch weer meer detailhandel toelaten, buiten de zieldoende stads- en dorpscentra.

De verantwoordelijk wethouder meldde in de Telegraaf iets in de trant van: "de initiatiefnemers willen het hoe dan ook realiseren en dan heb ik het maar liever bij me in de buurt". Waarom? Wat wint Assen hierbij: opbrengst uit grondverkoop en meer OZB-inkomsten? Het versterkt de economische structuur van Assen, zo lees ik, want het levert zo'n 300 banen op. Maar, ten koste van wat? Je hoeft toch niet gestudeerd te hebben om te snappen dat dit op z'n best gewoon een verschuiving van werkgelegenheid is. Bovendien is het in de huidige tijd van (arbeids)mobiliteit en tijd- en plaats-onafhankelijk werken ook achterhaald om te spreken van economische structuur van een gemeente; net of zoiets bij de gemeentegrenzen ophoudt. Kijk 's morgens vroeg eens op het station zou ik zeggen.

Burgemeester in oorlogstijd

De redenering van de wethouder heeft veel weg van die van een burgemeester in oorlogstijd: "ik vind het eigenlijk ook niet leuk, maar het is nog minder leuk voor Assen als het verderop komt, dus moeten we het beste er maar van zien te maken" en als een soort van zoenoffer wordt daarom ook geld beloofd de binnenstad. Zijn partijgenoot uit de Tweede Kamer voelde dat goed aan toen hij zei dat hij begrepen had dat Assen wel gebaat zou zijn met een verbod van dergelijke ontwikkelingen in het hele Noorden.

Maar wie is de bezetter? Is er een bezettende macht die tot dit soort 'compromissen' dwingt? Nee, deze bezetting zit tussen de oren van bestuurders die al halverwege pijp van de eendenkooi zijn binnengezwommen en daarbij vooral elkaar nakwaken dat ze het zo goed hebben met elkaar! De gedachte dat een ander er met de 'buit' vandoor gaat, die is kennelijk onverdraaglijk. Met alle respect, dat is min of meer dezelfde redenering als waarom ik meedoe in de postcodeloterij: als 'ie bij mij in de straat valt, dan moet ik er zeker van zijn dat ik ook in de winst deel. Maar mag ik van mijn gemeentebestuurders in dit soort cruciale, strategische vraagstukken een bredere en diepere bestuurlijke afweging verwachten

dan eentje van het formaat platengroef? De flinterdunne grens tussen pragmatisme en opportunisme wordt hier met volle vaart volledig overschreden.

Ga volledig voor de 'binnenstad-beleving'

Als de gemeenteraad van Assen de 'tekenen des tijds' goed tot zich door laat dringen, dan is er nu maar één antwoord mogelijk op de gesignaleerde maatschappelijk ontwikkelingen: kies onvoorwaardelijk voor versterking van de binnenstad, aansluitend bij de ontwikkelingen rond het Stationsplein en de heropening van het Kanaal voor scheepvaart. Maak een unieke, bruisende en toegankelijke binnenstad. Daar versterkt je economische structuur mee. Dat is een antwoord op op het steeds sterker toenemende internet-shoppern! Reduceer de in het vooruitzicht gestelde miljoenen-investering voor de binnenstad niet tot een stel dure dweilen omdat 4 km. verderop door diezelfde gemeente een kraan fors wordt open gezet.

Tenslotte

De planologische beslissing waar u voor staat, is er een met een impact gedurende tientallen jaren. Als die verkeerd uitpakt - en de kans daarop is zeer groot - dan is het architectonische mirakel van het huidige NS-station in Assen daarmee vergeleken slechts een krasje in de lak van een auto; wel op een zichtbare plek, maar toch niet meer dan een krasje. Met het toelaten van een FOC bij de TT-baan zou u zand in de motor doen. De auto gaat steeds langzamer rijden om uiteindelijk nagenoeg tot stilstand te komen.

U kunt als gemeenteraad het verschil maken: laat u zich ook 'bezetten' door de gedachte van 'liever hier dan bij een ander' of laat u zich niet gijzelen door die gedachte en durft u in het belang van Assen en omgeving(!) een strategische keuze te maken die wél inspeelt op de maatschappelijke ontwikkelingen in de komende 10 à 20 jaar en de jaren daarna. Ik hoop het laatste, maar als ik eerlijk ben, verwacht ik - helaas - het eerste....

Met vriendelijke groet,

Cor Vos

